

Bc. Petr Kužel, Společensko-ekonomické proměny spolků
"v kopaný míč cvičících" a vznik fotbalových klubů
v pražských městech a předměstích před
Velkou válkou

O současné tématické košatosti historiografie svědčí také její odborný zájem o dějiny tělovýchovy a sportu. Má to ostatně svůj oprávněný důvod - sport je součástí osobního a společenského života v různých podobách, vstoupil do "každodennosti", ať aktivně nebo pasivně, stal se zaměstnáním, zábavou i součástí kultury tělesné a duševní. V rozsáhle pěstované sportovní odvětví se rozvinula kopaná, a to i v českých zemích. Historický obraz české společnosti ji proto nemůže opominout, dokonce si vynucuje pohledy a výklady v různých dílčích vymezeních. Konkretizace některých z nich, a podstatných, naplňuje diplomovou práci Bc. Petra Kužela o počátcích a následném rozvoji "cvičení v kopaný míč" v Praze a přilehlých místech do roku 1914.

Monografie má promyšleně zvolenou strukturu, které je výsledkem rozsáhlé faktografie vytěžované hlavně z pramenných zdrojů. Pocházejí také z archivních fondů /nebyl k dispozici také archiv Sparty?/. Literaturu volil autor z hlediska metodického, tedy pro pojetí látky a inspiraci výkladu. Česká literatura je zatím nepočetná a převahou publicistická - v práci mi z ní chybí Kronika českého fotbalu M.Jenčíka a J.Machů, třeba také Pacinova kniha /kvůli celistvějšímu pohledu na sport v Království českém/, W.Hlavy Dnes hraje Káďa. Pro tyto absence měl autor asi své důvody, jistě je případně vysvětlí.

Za historickou látku zvolil pražskou situaci; je to pochopitelné a oprávněné, kopaná startovala především v Praze, židovsko-německé i české. Přesto by stálo za to zmínit se o aktivitách na "venkově",

sice spíše pro přehled a letmé srovnání, zvýraznilo by to ale pražské poměry a poskytlo argumentaci pro jejich hodnocení. Už jsem obecně ocenil strukturu monografie, je přesvědčivá logikou a posloupností jednotlivých kapitol a organickou návazností dílčích témat. Zasloužila se o to autorova schopnost najít podstatné problémové otázky a usilovat o jejich zodpovězení. Tak je vysvětlena proměna spolku v klub a pak vznikání téměř všeho hlavního, co se životem klubu souviselo.

Podstatným se stávalo hospodářské zabezpečení, téma "ekonomizace" v různých podobách se proto prolíná téměř celým textem. Finanční zajištění záleželo především na počtech platících diváků, postupně však i na jiných zdrojích, hlavně z podnikatelské sféry, kde se objevovali i "mecenáši". K_opaná - ukazuje a dokazuje P.Kužel - se prosazovala nejen svou zajímavou hrou, která přinášela časté dramatické okamžiky, ale také tím, co ji dále provázelo a určovalo - úrovní hráčů /kapitola o zrodu fotbalového profesionála/, prostředím /kapitola o hřištích, už téměř stadionech/, diváckým zázemím produkujícím trvalé příznivce, "fandy", kteří "žili" nejen zápasy, ale také jejich dozvuky a hodnocení. Pražská kopaná připočítávala i zvyšující se zájem tisku /nelze však i noviny nazývat "plátky"/, jenž se postupně učil referovat o utkáních. P.Kužel připomíná, že určité fotbalové soupeření mělo i nacionální motivaci; jeví se mi dokonce zprvu ještě výraznější, než se v textu konstatuje. Vůči německému fotbalovému hnutí /domácímu a zčásti i zahraničnímu/ se český partner "musel" a hlavně také chtěl vymezovat, německý DFC zase pohlížel na české soupeře jako na druhořadé, s problematickou existencí. České kluby /nejdříve Slavia/ však za hlavní považovaly střetnutí s anglickými mužstvy, byť šlo nezřídka o náhodně sestavené jedenáctky. Úspěch se "zahraničními" mužstvy přijímala interesovaná část společnosti

s povděkem, zvyšovalo to její sebevědomí. Tato funkce "české" kopané se časem ještě utvrdila přetrvává dodnes.

Diplomová práce Bc.Petra Kužela je zajímavým a ve zvolené tématice zatím ojedinělým textem. Plně ji doporučuji k obhajobě.

Hodnocení: *Výborně*

Prof.PhDr.Robert Kvaček, CSc